

Projectes de la Comissió Nacional per a la Igualtat

Magda Mata i Font

L'article 6 de la Constitució del Principat d'Andorra estableix que totes les persones són iguals davant la llei. Ningú no pot ésser discriminat per raó de naixement, raça, sexe, origen, religió, opinió, o qualsevol altra condició personal o social.

El Govern d'Andorra és conscient que la igualtat entre els ciutadans i les ciutadanes està subjecte al respecte dels drets humans, un criteri essencial de la democràcia i per conseqüència un dret fonamental que no es pot eludir. El Govern d'Andorra va anunciar el passat 14 d'abril la creació de la secretaria d'Estat d'Igualtat i Benestar.

Aquesta secretaria assumeix, d'una part, les competències del departament de Benestar i, de l'altra, el disseny, l'execució i el seguiment de les polítiques d'igualtat que proposa la Comissió Nacional per a la Igualtat.

Atesa la complexitat de la realitat social en general, i del fet social objecte d'estudi, així com la discriminació com a fenomen multidimensional, el Govern va crear per decret del 21 d'abril del 2010, la Comissió Nacional per a la Igualtat, d'ara endavant CNPI. Aquesta comissió és un òrgan d'àmbit estatal i de caràcter tècnic encarregat de vetllar pel compliment del principi constitucional que proclama que els poders públics han de crear condicions per tal que la igualtat i la llibertat dels individus siguin reals i efectives.

La CNPI està adscrita a la presidència del Govern i té competències per diagnosticar, avaluar i proposar accions i mesures correctores encaminades a garantir la igualtat efectiva i real a la població, tenint en compte els col·lectius més vulnerables, treballant de manera transversal atès que la igualtat depèn de tots i totes.

La CNPI està integrada per representants de:

a) L'administració general:

- Un vocal del departament de Benestar
- Un vocal del departament de Salut
- Un vocal del departament de Treball
- Un vocal del departament de Joventut

- Un vocal del ministeri d'Educació
- Un vocal del ministeri d'Interior
- b) La justícia, amb un representant de la Batllia i un representant de la Fiscalia General.
- c) Un representant dels comuns.
- d) Els grups parlamentaris són convidats a les reunions i poden intervenir-hi delegant un representant cadascun d'ells.
- e) El Raonador del Ciutadà és convidat a les reunions de la Comissió Nacional per a la Igualtat. La CNPI pot proposar la incorporació de nous representants al Govern i pot demanar l'assistència de professionals d'altres departaments, àrees, serveis, organismes i institucions per a assessoraments i consultes en temes d'igualtat i de no-discriminació.

La seva presidència recau en el cap de Govern, que pot delegar-la en la persona que assumeix la secretaria d'Estat d'Igualtat i Benestar. Així mateix, la vicepresidència recau en el ministre encarregat del departament de Benestar, que pot delegar-la a un secretari d'Estat.

Pel que fa als seus objectius, cal remarcar com a principals:

- Identificar vulneracions i mancances pel que fa a la igualtat en els diferents àmbits socials.
- Identificar altres formes de desigualtat.
- Afavorir i promoure els canvis en les diferents institucions i entitats envers la igualtat, la discriminació i la violència de gènere.
- Proposar i definir polítiques que garanteixin els principis d'igualtat i de no-discriminació.

Les seves funcions són:

- Establir les prioritats d'actuació a partir de la identificació de les vulneracions al principi d'igualtat detectades.
- Elaborar propostes de millora en matèria d'igualtat.
- Vetllar per la correcta aplicació de les propostes de millora aprovades i fer un seguiment de la seva execució.
- Detectar noves necessitats.
- Coordinar els recursos existents i promoure la creació de nous recursos en funció de les necessitats detectades.
- Estudiar les propostes, suggeriments i d'altres qüestions procedents dels grups de treball sectorials.

Per tal d'aconseguir una correcta identificació de les desigualtats existents, la CNPI ha de partir del coneixement de la realitat del país. Per aquest fet es va decidir crear de forma paral·lela a la Comissió grups de treball sectorials, amb l'objectiu de recollir l'opinió de la població civil i alhora fomentar la participació de les ONG i altres organismes de la societat.

L'objectiu d'aquest treball conjunt és l'elaboració del Pla d'actuació nacional per a la igualtat (PANI). Amb vista a garantir l'objectivitat d'aquest procés participatiu, el Centre de Recerca Sociològica (CRES), de l'Institut d'Estudis Andorrans, ha estat l'encarregat de coordinar i dirigir el treball amb els diferents grups sectorials que hi han intervingut:

- Infància i joventut
- Gènere
- Gent gran
- Discapacitats
- Immigració

L'any 2005 es va dur a terme un procés participatiu similar en l'elaboració del Pla nacional d'atenció social (PNAS) i per tal de respectar el treball dut a terme pels integrants dels diferents grups de treball s'han agafat com a base les propostes recollides en aquell moment.

Així doncs, en l'actual procés participatiu s'han mantingut els diferents grups de treball i se n'ha afegit un de nou, el d'immigració.

La metodologia emprada ha estat fer reunions periòdiques des de final del mes de maig d'enguany i fins a mitjan mes de juliol. A dia d'avui, ja s'ha tancat el primer procés de treball amb els grups sectorials, que han elaborat les seves propostes.

Des de la seva creació, la CNPI ha mantingut dues reunions, la primera el passat 19 de juny i la segona el passat 20 de juliol. D'aquí a final d'any té programades tres reunions més, una el 14 de setembre, una altra el 5 d'octubre i una darrera el 4 de novembre.

En el decurs d'aquestes dues reunions realitzades s'ha ajustat la metodologia de treball de la CNPI així com el seu calendari de treball.

Tanmateix s'ha efectuat un concurs, adreçat a estudiants de batxillerat artístic del Principat, per crear un logotip d'igualtat. La CNPI, amb la col·laboració d'un expert en disseny gràfic i mitjançant el consens dels membres de la comissió, escollirà durant la reunió que tindrà lloc el 14 de setembre aquell que més s'adeqüi a l'objectiu treballat per tal que la població andorrana identifiqui qualsevol comunicació, campanya o projecte en l'àmbit de la igualtat. Així mateix es definiran els criteris d'imatge corporativa.

La fase actual en què es troba la CNPI és la d'avaluació de les propostes elaborades pels grups de treball sectorials. Aquesta avaluació comporta l'estudi tècnic per part de cada membre de la CNPI per tal de valorar la viabilitat i establir la prioritat d'actuació a curt, mitjà i llarg termini, de manera consensuada per tots els seus membres. Està previst poder tenir unes primeres línies d'actuació fixades, a final del mes de setembre.

Cal remarcar que la durada del PANI és de quatre anys (2010-2014).

Una vegada realitzada aquesta avaluació s'aprovarà i es publicarà el PANI, que servirà de punt de partida per establir el pla de treball per al 2011 quant a:

- Realització de nous projectes.

- Modificar la legislació vigent per tal de fer-la més igualitària.

- Modificacions i millores en els serveis i recursos ja existents.

Des de la CNPI es preveu efectuar el retorn de les actuacions que es realitzaran o ja s'han realitzat prop dels grups participatius. La comunicació amb la població cívica és un element indispensable per al bon funcionament de les polítiques d'igualtat que es volen desenvolupar.

Volem reiterar el compromís del Govern, mitjançant el treball de la CNPI, per transformar els drets en pràctica, per tal d'aconseguir una societat més justa, cohesionada i igualitària, tenint en compte els col·lectius més vulnerables. Som conscients que l'Estat té la responsabilitat de vetllar perquè totes les persones tinguin les mateixes possibilitats de desenvolupar plenament les seves capacitats en el si de la nostra societat, i que la CNPI ha de treballar perquè aquest objectiu sigui una realitat.

Magda Mata i Font,

psicòloga i màster en intervenció social i benestar,
secretària d'Estat d'Igualtat i Benestar del ministeri de Salut, Benestar i Treball